liseli gençlik

ORTAÖĞRENIM GENÇLİĞİNİN AYLIK YAYIN ORGANI ☆ Sayı: 2 ☆ 250 krş.

MART - 78

Öğrenim Özgürlüğü ve Can Güvenliği!

BU SAYIDA...

1.

İZMİR MİTHATPAŞA ENDÜSTRI MESLEK LİSESİ ÖĞRENCİLERİ KONUŞUYOR!

2.

ALİ RIZA BİNBOĞA İLE KONUŞTUK!

liseli gençlik SIRABAŞINDA!

HALKTAN YANA ULUSAL DEMOKRATİK EĞİTİM SAVAŞIMINDA DAHA GÜÇLÜ ATILIMLAR İÇİN

GÖREV BAŞINA

- KENDİ SESİMİZ OLAN liseli gençlik'i GÜÇLENDİRELİM!
- liseli gençlik'in GİRMEDİĞİ OKUL, SINIF, ATÖLYE KALMASIN!
- OKUYALIM - OKUTALIM ABONE OLALIM ABONE BULALIM

LİSELİ GENÇLİK * Ortaöğrenim gençliğinin aylık siyasi yayın organı * Sahibi: Yaman Egeli * Sorumlu yönetmen: Nihat Cengiz * Yönetim yeri: Aksaray Cad. Ceylan Sok. Başoglu İşhanı No 11/12-B Aksaray-İstanbul * Abone: 6 Aylık 15 TL. - 12 Aylık 30 TL. * Toplu istekler ödemeli olarak gönderilir * Dizgi: Basaran Matbaası * Baskı: Karaca Ofset * Son Baskı Tarihi: 27/3/1978

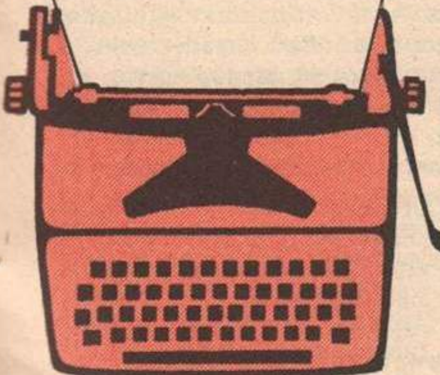
İnanıyorduk, Türkiye ortaöğrenim gençliğinin güzel, mutlu bir gelecek için, halktan yana, ulusal demokratik bir eğitim için verdiği savaşıma! İnanıyorduk, bu savaşımda yerini alacak, ortaöğrenim gençliğinin sesini daha güçlü çıkaracak bir yayın organına olan susamızlığa! Sarsılmaz bir umutla sıvadık kollarımızı, sarıldık işe! Doludizgin bir çoşku ile çıkardık Liseli Gençlik'in 1. sayısını!

Ses verdi yurdun dört bir yanından ortaöğrenim gençliği, sıcak bir dostlukla karşıladı bizi. Kısa zamanda tükendi Liseli Gençlik'in 1. sayısı. Mektuplar yağmaya başladı! Yığıldı ardarda istekler! Sağolun arkadaşlar, sağolun!

Elimizdeki dar olanaklarla bu kadar basabilmiştik Liseli Gençlik'in 1. sayısını. Ama bütün engellere rağmen kavuştuk ya birbirimize! Kucaklaştık ya! Artık gerisi kolay! Bundan böyle daha fazla basacağız Liseli Gençlik'i. Omuz omuza vereceğiz, her okulda, her sınıfta satacağız, abone olacağız, abone bulacağız güçlendireceğiz birlikte Liseli Gençlik'imizi! Gençliğimizin bütün canlılığını, coşkusunu Liseli Gençlik'e de vereceğiz! Hepimiz yazarı olacağız Liseli Gençlik'in! Muhabiri olacağız! Elimizde kalem, yazacağız bildiklerimizi gördüklerimizi! Daha güçlü duyuracağız sesimizi! Hep birlikte yükselteceğiz!

Bir kere elele verdik ya! Haydi işbaşına!...

liseli gençlik

durum

KENDİ DAVASI İÇİN DÖVÜŞMEYEN, DÖVÜŞMÜŞ OLACAK DÜŞMANIN DAVASI İÇİN

İkinci öğretim dönemine geç başladık. Bu konuda, hükümet, öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği sorununa etkin önlemler almak gerekçesi ile ara tatilini uzattığını açıkladı. Ne var ki bu uzun aradan sonra da yoğun faşist terör durmadı. Bu, alınan önlemlerin sonuç alıcı olmadığını bir kez daha gösterdi.

Her olay çıktığında okulları tatil etmek, okulların önüne polis dikmek, sorunun çözümüne polisiye önlemler düzeyinde bakmak, çözüm getirmiyor, getirmez. Bu sorunun kaynağı bellidir. Bu, belgelerle kanıtlanmıştır. Bunlar faşistlerdir, faşist örgütlerdir. MHP'dir, Ülkü Ocaklarıdır. Onların elebaşlarıdır. Faşist Hitler ajanları Türkeş'lerdir, Arıburun'larıdır, Koçaş'lardır. Yeni hükümet artık bunları görmek zorundadır. Bu kaynağın, faşizmin bütün örgütsel dayanaklarının üzerine gidilmeden, bunlara canalıcı vuruşlar yapılmadan soruna çözüm beklemek, kendini olduğu kadar, en kötüsü halkı aldatmak olur.

Bugün faşizmin ayak sesleri daha net olarak duyuluyor. Faşizm tehlikesi her zamankinden daha yakın. Gerici-faşist egemen güçler faşist bir darbenin hazırlıkları içindedirler. Faşist komandolar, ajanlar, provakatörler bir dizi bombalı olaylar, cinayetler düzenliyor. Ondan sonra da yaratılan bu anarşiden kurtuluş yolu olarak, faşist yalanla, demogoji ile halkın umudu «demir yumruklu bir kurtarıcı»ya bağlanmak isteniyor.

Liseli Arkadaşlar!

Koşullar böylesine yakıcı iken, soruna kayıtsız kalmak, «ben tarafsızım, politika ile ilgilenmiyorum», «bana dokunmayan yılan bin yaşasın» demek üzerimize gelen tehlikeden bizleri kurtarmaz. Faşistler kendileri gibi düşünmeyen herkese düşmandır. Faşistler, sadece sosyalistlere değil, kendilerinden olmayan herkese yaşam hakkı tanımaz. Faşizm, düşünen değil, kayıtsız şartsız, düşünmeden Başbuğun sözlerine kesin olarak itaat edilmesini ister. «Herşeyin sonunu düşünen kahraman olamaz» (Ülkücü Kadro Gazetesi, Sayı: 1). Biraz düşünüyorsak, faşizm düşünen insana düşmandır!

İşte bunun için, onlardan olmayan herkesin; faşizme karşı durması, faşizmi hayatın her alanında geriletmek, faşizme geçit vermemek için birlik olması güncel, dirimsel (hayati) bir görevdir. Faşist saldırıları göğüsleyebilmek için ortaöğrenimdeki en geniş ilerici güçlerin, öğrenci-öğretmen-veli-işçi dayanışmasını kurmak, aktif kitle direncini örmek günceldir! Yeni hükümeti aktif girişimlerde bulunmaya yöneltecek yaptırımcı bir güç olarak kitlesel çıkışların örgütlendirilmesi günceldir! Diğer yandan birliğimizi bozarak faşistlerin ekmeğine yağ sürenlere, «devrimci» maskesi altında faşistlerle ağız ve eylem birliği edenlere karşı çıkmak, bunların türlü oyunlarını boşa çıkarmak güncel görevimizdir! Sözde keskin olup, özde pasif kalan «okul lâfazanlarını» teşhir etmek güncel görevimizdir!

Artık kavgada ateşin ağzında duranlar açmalı gözünü. Başkaları savunurken davamızı seyirci kalıyorsak, açmalıyız gözümüzü.

Bilelim ki sonunda paylaşacağız bozgunu. Bir kenarda falan durmak boş. Ne yapsak kaçamıyacağız kavgadan. Kendi davamız için dövüşmezsek, dövüşmüş olacağız düşmanın davası için!

İLD GENEL BAŞKANI AHMET ÖZBEK İLE KONUŞTUK!

AHMET ÖZBEK: "İLD ORTAÖĞRENİM GENÇLİĞİNİN BİRİCİK ÖRGÜTÜDÜR"

Geçtiğimiz günlerde, İstanbul'daki genel merkezi 3 Ocak 1978 günü kapatılan İlerici Liseliler Derneği Genel Başkanı Ahmet Özbek ile bir konuşma yaptık. Bu konuşmayı okurlarımıza sunuyoruz.

LİSELİ GENÇLİK — Sayın Ahmet Özbek, bize örgütünüzü tanıtırmısınız?

Örgütümüz İLD Türkiye ortaöğrenim gençliğinin savaşım ateşleri içinde filizlenmiştir. Türkiye işçi sınıfı hareketinin ve ilerici güçlerinin gerçekleştirdiği güçlü atılımlar, ortaöğrenim gençliğini de derinden etkilemiştir. Ortaöğrenim gençliği 1 Mayıslarda, miting ve yürüyüşlerde işçi sınıfının yanında yığınsal olarak yer almış, istemlerini dile getirmiştir. İLD, böylesi deneyimlerden geçmiş, Türkiye ilerici ortaöğrenim gençliğinin emeği ve özverisi ile kurulmuştur.

İLD, işçi sınıfının yol gödtericiliğine inanıyor, güveniyor ve «Liseli gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur» belgisini savunuyor!

İLD, işçi sınıfı düşmanlarının ortaöğrenim gençliğinden taze kan bulmalarına olanak verilmemesini savunuyor!

İLD, ortaöğrenim gençliğinin en geniş ilerici birliğini savunuyor!

İLD, ortaöğrenim gençliğinin tüm ulusal demokratik güçlerle sıkı işbirliği ve dayanışmasını savunuyor!

İLD, Türkiye ortaöğrenim gençliğinin dünya demokratik gençlik ve öğrenci hareketi ile bütünleşmesini savunuyor!

İLD, emperyalizm, faşizm ve her türden gericiliğin ideoloji ve kültürüne, gerici eğitim sistemine karşı, bilimsel, çağdaş, gerçekçi, halktan yana ulusal demokratik eğitim sistemini savunuyorlar!

Temel ilkelerimiz bunlardır.

LİSELİ GENÇLİK — İLD, 3 Ocak'ta kapatıldı. Bunun gerekçelerini açıklarmısınız?

Türkiye ortaöğrenim gençliği hareketinin bugün ulaştığı yer ülkemizdeki demokrasi savaşımında hatırı sayılır niteliktedir. Örgütlenme düzeyi, bilinçli, yığınsal çıkışları, haklı istemleri ile gerici güçleri ürkütür duruma gelmiştir. Özellikle son aylarda faşist saldırılar liselere ve liseli gençliğe de yoğun olarak yönelmiştir. Yine bu aylarda bir hafta içinde, biri kurucu üyemiz olmak üzere iki yiğit arkadaşımız faşist cinayet şebekeleri tarafından katledildi. Bundan kısa bir süre sonra derneğimiz polis tarafından makinalı tüfeklerle (??..) basıldı ve arandı. Savaşa gider gibi gelmelerine rağmen bir suç unsuru bulamayınca o sırada derneğimizde 18 yaşından küçük bir arkadaşın bulunmasını gerekçe olarak kullanıp derneğimizi 3 ay süre ile kapattılar. Fakat kapatılma gerekçesinin bize bildirilmedi.

Kurulduğundan buyana çok kısa bir süre geçmesine rağmen, ortaöğrenim gençliğinin sorunlarına önerdiği somut, bilimsel çözüm yolları ve gösterdiği hedeflerle İLD, ortaöğrenim gençliğinin biricik örgütü olduğunu kanıtladı. Temel sorunlara yaklaşımı ve bu yöndeki girişkenliği saygınlığının kanıtıdır. İster bu türden olsun, ister daha başka türlerden, çok yönlü saldırıların sökmeyeceği açıktır. Gerici-faşist güçler türlü histerileriyle giriştikleri bu saldırıların kendilerine birşey getirmediğinin de farkındadır. 3 Nisan'da süresi dolarak tekrar açılacak olan İLD'nin bundan sonraki çalışmaları da bu saldırıların sökmediğini dosta, düşmana gösterecektir.

LİSELİ GENÇLİK — Sayın Ahmet Özbek, ortaöğrenim gençliğinin örgütlenmesinin önündeki başlıca engeller nelerdir? İLD'nin bu konudaki istemleri nelerdir?

Öncelikle şunu belirtmek isterim; demokratik kuruluşlar, dernekler üzerindeki baskılar son bulmalıdır. Saldırıların kaynağından, «anarşi»den söz ediliyor. Bu saldırıların kaynağı bellidir. Bunlar çeşitli olaylarla, belgelerle apaçık ortadadır. Bunlar, demokratik örgütler değil, MHP ve Ülkü Ocakları'dır. Bu artık herkesçe biliniyor. Somut bir örnek daha vermek istiyorum: Derneğimizi polis bastığında, bize «tabanca» aradıklarını söylediler. Ancak resmini bile bulamadılar. Biz anarşist değiliz. Biz maceracı değiliz. Biz bireysel terörizme değil, kitlesel çıkışlara, kitlelerin savaşımına inanıyoruz. Bizim derneğimizin yerine o anda Ülkü Ocakları'nı arasalardı «dinamit lokumu», «TNT» bile bulabilirlerdi.

Bu nedenlerle, MHP ve Ülkü Ocakları kapatılmalı, faşist güçlerin bütün örgütsel dayanakları vakit geçirilmeden, derhal dağıtılmalıdır. Okullarımızın çevresindeki faşist cinayet yuvaları dağıtılmalıdır

Ayrı bir sorun da faşist disiplin uygulamalarıdır. Okullarda sosyal, kültürel çalışmalar, eğitsel kollar üzerindeki baskılar kaldırılmalıdır. Öğrencilerin toplumsal çalışmalara katılmaları engellenemez. Bu özellikle önemlidir. Okullarda öğrenci Birlikleri kurulmalıdır. Öğrencilerin bu konudaki girişimleri okul yönetimleri tarafından engellenmektedir. Yönetmeliğin 86. Madde'si ve 9. Milli Eğitim Şurası kararlarında okullarda Öğrenci Yönetim Kurulları'nın oluşturulabileceği belirtilmektedir. Öğrencilerin tüm konularda söz sahibi olmaları, okul yönetimine aktif olarak katılmaları en doğal ve yasal haklarındandır.

Ortaöğrenim gençliğinin örgütlenmesinin önündeki başlıca engeller ve İLD'nin bu konudaki acil istemlerini böyle sıralayabilirim.

DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ KİMDEN YANA ,KİME KARŞI?

Bugün ortaöğrenimde uygulanması süregelen disiplin yönetmeliği her yönüyle ilerici, halktan yana eğitim kavramlarıyla taban tabana zıtlaşmaktadır. Bu yönetmelik ülke gerçeklerinden habersiz kişiler yetiştirmede kullanılan bir araç, bir baskı unsuru durumundadır. İçeriği ise soyut kavramlar, demogojik laf kalabalığıdır.

Disiplin olayı sayılabilecek davranışlar bölümünün yalnızca birkaç önemli noktasını ele alalım.

5 Madde'nin (ı) bendi şöyle diyor: **«Öğrencilerin elinde bulunması uygun olmayan kitap, dergi, yayın araç ve gereçlerini okula getirmek ve arkadaşlarına vermek veya göstermek».** (n) bendi de; **«Okulca yasaklanan yerlere gitmek»** cezayı gerektirir diyor. Nedir bu **«uygun olmayan»**, **«yasaklanan»** şeyler? Belli değil. Hiç bir sınırı yok! Ama kuşkusuz belli, kağıda yazılmadan! Bu tür lastik gibi nereye çekersen oraya giden maddeler, bugün tamamen demokrasi ve ilerleme düşmanlarından yana işliyor. Egemen güç işbirlikçi tekelci sermaye kendi çağdışı insanlık ve halk düşmanı düşüncelerini eğitim politikası ile, ders kitapları yoluyla öğrencilere zorla dayatırken, onların bilimsel, toplumsal ve ilerici yayınları okumasını ve örgütlenmesini yasaklıyor.

(ü) bendinde **«Boykot veya işgal gibi davranışlarda bulunmak, bildiri dağıtmak, döviz asmak, arkadaşlarını toplu olarak öğretmenlere veya yöneticilere karşı eyleme geçirmek ve benzeri okul düzenini bozacak herhangi bir harekete katılmak, böyle bir hareketi tertip veya teşvik etmek»** de suç sayılıyor. Öğrencilerin en doğal hakkı, bir haksız davranışa karşı direnmektir. Okul idaresini uyarmak, sesini duyurmaktır. Kuşkusuz demokratik bir yapıya sahip olduğunda okullarda boykot ve işgal gibi olaylara gerek kalmadan çözüm elde edilebilir. Ancak varolan anti-demokratik işleyiş içerisinde öğrencinin sözünü dinletebilmesinin yolu bu eylemlerden geçmektedir. Bunları bastırmada amaç ise; **«okul huzuru»** **«öğrenimin sürmesi»** gi **huzuru», «öğrenimin sürmesi»** değil. işbirlikçi tekelci burjuvazinin gerici. çağdışı eğitim sistemini korumaya çalışması ve demokratik haklarımıza katlanamayışıdır.

(v) bendinde ise; **«Milli birlik ve bütünlüğü zedeleyici veya bozucu davranışlarda bulunmak, parti propagandası niteliğini taşıyan hareketler yapmak»** cezayı gerektiriyor.

Herşeyden önce burjuvazinin «Milli birlik» ten anladığı neydi? Türkiye'de sınıfların varlığının yadsınması. Onlar «Sınıf yok, Türk Milleti var», «Sınıfsız, imtiyazsız kaynaşmış bir kitleyiz» gibi demogojilerle bugüne kadar halkımızı aldatmaya çalışmışlardır. Bütün ulusal değerlerden, zenginliklerden hep burjuvazi yararlanmıştır. İşçiler, köylüler, emekçiler değil! Bunu söylemek milli birliğe zarar verirmiş. İşte disiplin yönetmeliğinin bu maddesi ile de işçi emekçi çocukları gerici-faşist ders kitaplarında yazdığı gibi babalarının şerefsiz olmadığını, toplumda daima çıkarları karşıt sınıfların olduğunu anlatamayacaklardır.

Bir de «açık» madde var; 6. Madde! Buna göre; **«Bu yönetmelikte yazılı olmayan veya yazılanlardan hiçbirine uydurulamayan, fakat toplumun vicdanını inciten hareketler ve davranışlar da disiplin konusu olup cezayı gerektirir».** Böylece okul yönetimi istediği öğrenciye, istediği cezayı verebilir duruma gelmektedir. Özellikle gerici-faşist okul yöneticilerinin çoğunluğunun uygulamasında da bu 6. Madde'nin kıstası **«toplum vicdanının incitilmesi»** (!) değil, egemen güçlerin, tekelci burjuvazinin çıkarlarının zedelenmesidir! Yani öğrencinin kaşına-gözüne, daha doğrusu inancına, düşüncesine bakarak keyfi ceza verilmektedir.

Bu disiplin yönetmeliği, Anayasa, hak-hukuk kavramlarını orta-öğrenim kurumlarından silip atmakta, koyu bir anti-demokratik işleyiş yerleştirmektedir. Bu maddeler yetmezmiş gibi, bir de tüm bunların, Madde 5'in girişinde **«Okul içinde veya dışında»** geçerli olduğu belirtilmektedir! Buna göre ,örneğin evde babasının karşısında bacak bacak üstüne atan bir öğrenci (m) bendindeki «görgü kurallarına uymama» suçundan, annesine yalan söyleyen (o) bendinden, evde sigara içen (p) bendinden, yine babasıyla yılbaşında, ya da yaş gününde birer kadeh içen (p) bendinden, bazan babasıyla kağıt oynayan (t) bendinden, (u) veya (y) bendlerinden, hatta bu yönetmeliklerde yazılı olmayan veya yazılanlardan hiç birisine uydurulamayan herhangi bir davranışından ötürü de 6. Madde'den ceza alabilecektir!

Besbelli ki bu komedinin gerçekleşme alanı da oldukça dardır. Ve öylesine dardır ki, yalnızca ilerici, yurtsever öğrencileri kapsamına alarak adeta bir sıkıyönetime dönüşmektedir.

Bu kördüğümün ana çözüm yolu ortaöğrenim gençliği kitlesinin okulda demokratik örgütlenmesine, Öğrenci Birlikleri'ne olanak sağlamak ve yönetimde söz hakkı tanımaktır.

Akademik-demokratik savaşım hedeflerimizin arasında faşist disiplin yönetmeliğinin kaldırılması hedefi yakıcı bir savaşım hedefi olarak yer tutuyor.

DEMOKRATİK EĞİTİM KURULTAYI ÜZERİNE

Geçtiğimiz ay, 4-11 Şubat tarihleri arasında TÖB-DER tarafından DEMOKRATİK EĞİTİM KURULTAYI düzenlendi.

Herşeyden önce DEMOKRATİK EĞİTİM KURULTAY'nda ortaöğrenim gençliğinin temsil edilmemesi önemli bir eksikliktir. Bu eksiklik metinlerin, özellikle ortaöğrenim konusunda soyut, ortaöğrenim gençliğinin savaşımının gerisinde kalmasında açıkça kendini ortaya koyuyor.

Eğitimin demokratikleştirilmesinde 'sınıf sendikalarından, çeşitli demokratik yığın örgütlerine, öğretmenlerden, eğitimcilerden, öğrencilere kadar geniş yığınların, demokratik örgütlerin işlevi vardır, olmalıdır. DEMOKRATİK EĞİTİM KURULTAY'ları bu niteliğe kavuşmak zorundadır.

Öte yandan bu çalışmaların verimi, kurultayı, geniş yığınları harekete geçirici, tartışma ortamı sağlayıcı ve kitle hareketlerine dayalı bir platforma oturtmakla arttırılabilir, arttırılmalıdır. Bu açıdan da son kurultayın amaçlarına tam ulaştığını söylemek güçtür.

ENDÜSTRİ MESLEK LİSELERİ VE İŞÇİ SENDİKALARI

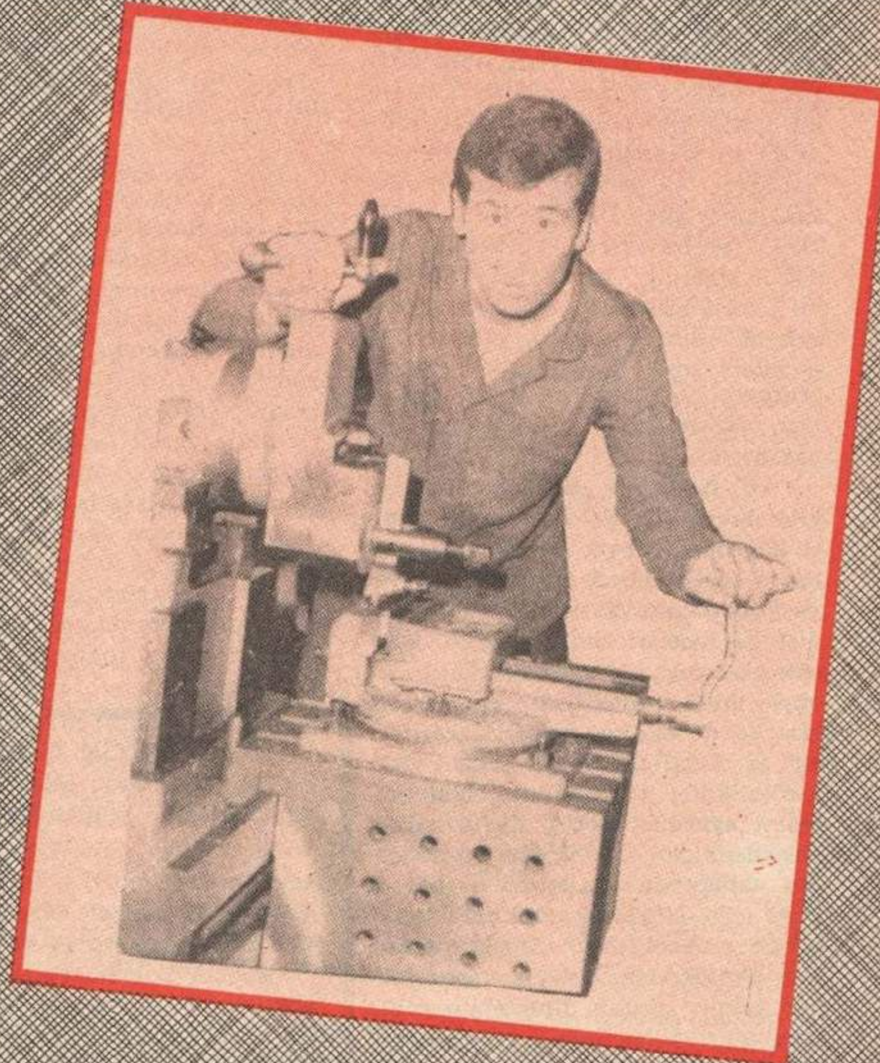

Bilindiği gibi, endüstri meslek liseleri esas olarak öğrencileri üretime hazırlamaktadır. Buna bir de endüstri meslek liselilerin, üretici, emekçi kökenli oluşu eklenince mesleki teknik eğitimde işçi sendikalarının rolü sorunu kendini ortaya koymaktadır.

İşçi sendikaları yarın işçi sınıfının önemli bir parçasını oluşturacak olan endüstri meslek liselilerin sorunlarına kayıtsız kalamazlar. Bu alanda ortaya çıkan belli başlı sorunlar şunlardır. Öncelikle gençlerin eğitimi her üç (bedensel, zihinsel ve teknik) alanı da kapsamalıdır. Güncel bilimsel teknolojik uygulamalar anında okula aktarılmalı ve sömürücü sınıfların endüstri meslek liseleri gençliğini yalnızca «makina yapan robotlar» olarak yetiştirmeleri, onların zihinsel, ve bedensel eğitimini hasıraltı etmeleri önlenmelidir. Bunların yanısıra işçilerin sınıf sendikalarının zihinsel eğitim verilmesinde söz ve karar sahibi olmaları, işletme, iş hukuku, sendikalar, işçilerin ekonomik, demokratik savaşımı vb. konularda kurslar vermeleri de özel bir önem taşımaktadır. Öte yandan, gerek atölye derslerinde, gerekse stajlarda öğrencilerin meslek eğitimi ve iş güvenliği, «eşit işe eşit ücret» hakkı gibi ekonomik, demokratik sorunları büyük ölçüde işçi sendikalarının çalışma alanına girmektedir.

Son bir kaç yıldır işçi-gençlik dayanışması doğrultusunda ileri adımlar atılmıştır. Bu dayanışmada, gençliğin, işçi sınıfının yolunu tutmasında, işçi gençliğin çözümleyici rolü vardır. Gençlik hareketi içinde işçi, köylü, yüksek öğrenim gençliğinin yanısıra, bağımsız eylemleri, savaşımı ve örgütlenmesiyle kendini kabul ettiren ortaöğrenim gençliğini işçi sınıfına bağlayan köprü ise endüstri meslek liseleri gençliğidir. İlerici ortaöğrenim gençliği hareketi açısından olduğu kadar, endüstri meslek liselerinin bu önemli konumu, sınıf sendikaları tarafından da değerlendirilmek zorundadır.

İşçi sendikaları ile endüstri meslek liseleri ve ortaöğrenim gençliği arasındaki dayanışmanın somut hedeflere yönelik olarak kurulup güçlendirilmesi sorunu bugün boylu boyunca durmakta. Öncelikle meslek liselerinde sigorta hakkının yaşama geçmesi, stajlarda ve atölye derslerinde emek sömürüsünün son bulması, üniversiteye girişte fırsat eşitliği sağlanması gibi ivedi sorunların çözümünde işçi sendikalarının etkin rol oynaması büyük önem taşıyor. Bu doğrultuda ciddi çabalara girişilmesini bizzat yaşamın kendisi dayatmaktadır. Geçen sayımızda yayınladığımız işveren sendikası Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası (MESS)'in endüstri meslek liseleri öğrencilerini «tavlama» girişimi somut ve düşündürücü örneklerden biridir. Düşmanından öğrenmeyen ordu yenilir, derler. MESS'in bu planları ve niyetleri emekle sermaye arasındaki kahırlı savaşımın önemli bir alanını meslek liselerinin oluşturduğunu gösteriyor.

İZMİR MİTHATPAŞA ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ

LİSELİ GENÇLİK — Bize okulunuzu kısaca anlatır mısınız?

YANIT — Okulumuz; tesviye, makina ressamlığı, elektrik, metal işleri, modelcilik, ağaç işleri ve dökümcülük olmak üzere yedi bölümden oluşmaktadır. Öğretim tam gündür. Günün yarısında ders, diğer yarısında da atölye çalışması yapılmaktadır. Okulumuzda yaklaşık olarak 1500 öğrenci okumaktadır.

LİSELİ GENÇLİK — Meslek liseliler olarak sizce en önemli sorununuz nedir?

YANIT — Meslek liseliler olarak sorunlarımız çok fazladır. Meslek liselerinde her gün bir öğrencinin, öğretmenin eli, kolu, yüzü yaralanıyor. Kullandığımız araçlardaki bir arızanın her an bir kazaya yol açmayacağını kimse garanti edemiyor. Bu konuda ciddi önlemler alınmazken, işveren sendikalarının okullarımıza yollayıp astırdıkları «kendimizi kazalara karşı korumamızı öğütleyen» tabelalarla bizimle açıktan açığa alay ediliyor. Geçtiğimiz öğretim yıllarında bir arkadaşımızın kolu torna tezgahında, başka bir arkadaşımızın da dört parmağı planyada kopmuştur. İşte bu yüzden çıkarılan sigorta hakkımızın derhal uygulamaya konulmasını istiyoruz. Ayrıca her okulda, kaza gören arkadaşlarımızın ilk tedavisini yapabilecek ilk yardım odaları oluşturulmalıdır. Bu odalarda her an, her türlü ilaç, pansuman ve bir doktor bulundurulmalıdır.

LİSELİ GENÇLİK — Okulunuz mezunlarının üniversite sınavlarındaki başarı durumu nedir?

YANIT — Okulumuzdan mezun olan öğrencilere üniversitelerde çok az kontenjan ayrılmaktadır. Meslek liselerinden mezun olan öğrenciler birer teknik elemandır. Bunların kendi branşlarındaki yüksek okullara girmesi engellenmemelidir. Geçen yıl 1500 kişilik okulumuzdan sadece 10 kadar öğrenci teknik öğretmen okulu dışındaki okullara girebilmiştir. Bu öğrenciler de genellikle hali vakti iyi olan, zengin aile çocuklarıdır. Bunlar ya özel ders, ya da özel kurs alarak kendilerini yetiştirmektedirler. Bu eşitsizliğin giderilebilmesi için meslek liselerinde klasik liselerdeki fark dersleri okutulmalı, ya da öğrencilere parasız hazırlama kursları verilmelidir. Ayrıca meslek liselilere eşit kontenjan tanınmalıdır.

LİSELİ GENÇLİK — Sorunlarınızın çözümü için şimdiye kadar neler yapıldı, bundan sonra neler yapılmalıdır?

YANIT — Sorunlarımızın çözümü için geçen yıllarda ilerici parlementerlere bu konuyla ilgilenmeleri için telgraflar çekildi. Kamuoyunun dikkatinin çekilmesi için basın toplantıları, bildiri, afiş ve pullamalar yapıldı. Ege bölgesinde, Salihli Meslek, İzmir Motor Meslek Lisesi'nde ve bizim okulda boykotlar yapıldı.

Sorunlarımızın çözümü için örgütlenmek, birlik olmak şarttır. Bunun için bütün ortaöğrenim gençliğinin olduğu gibi meslek liselilerin de kendi merkezi örgütü olan İlerici Liseliler Derneği (İLD)'de örgütlenmeleri, birlik olup merkezi, yığınsal bir şekilde savaşım vermeleri zorunludur.

LİSELİ GENÇLİK — Bu ufak söyleşimize katıldığınız için teşekkür ederiz. LİSELİ GENÇLİK dergisi olarak sorunlarınızın çözümü yolunda giriştiğiniz bu haklı savaşımınızda sizlerle en sıcak dostluk-dayanışmamızı belirtir, başarılar dileriz.

Öğrenim Özgürlüğü ve Can Güvenliği!

Memleketimizde yıllardır ölüm sokakta kol geziyor. Yalnız sokakta değil, fabrikada, tarlada, evde, okulda ölüm kol geziyor. «Vatan, millet, Sakarya», «Milli beraberlik, bütünlük» derken, Anayurdu Amerikan emperyalistlerine, Ortak Pazarlara parselleyen sömürücü egemen sınıflar savaş açtılar. Yığınların üstüne copla, panzerle, kurşunla saldırıyorlar. Holdingler, çalışan halk yığınlarının alınteriyle, kanlarıyla beslenmekte. Bunlar sırtını Nato'lara, Amerikan savaş komutanlıklarına, CIA'ya, IMF'ye dayıyor. Dışarıda soğuk harp kışkırtıcılarına «maşa», içeride halka, gençliğe karşı «balyoz» olmaları bu yüzdendir.

Halk düşmanı gerici egemen güçler saldırıyı çok yönlü yürütmektedir. Yalnızca ders kitaplarının saçtığı gerici-faşist düşünceler yetmiyor. Bizleri kandıramayınca komandosunu, her türden gerici akımı, vurucu güçlerini devreye sokuyorlar. Yeşeren boyatan fidanlar budanıyor. Doyasıya basamadan toprağa, düşüyor gençler. Nevzat'lar, Sinan'lar, Nejat'lar ilerici liseli gençliğin önde gelen savaşçıları katlediliyor. Bir ellerinde kitapları, bir ellerinde başlamadan biten rüyalarıyla, topraklara düşüyorlar. Demokrasi savaşımının taşlarını kanlarıyla örüyorlar.

Ancak bugün koşullar değişmiştir. Dünün katilleri bir bir ellerinde otomatik silahlarla yakalanıyor. Bunlar MHP yöneticileridir, Ülkü Ocakları'nın elebaşılarıdır. Bunlar telaş içindedirler. Köşeye sıkıştıkça daha bir azgınlaşıyorlar. Anarşinin kaynağının kendileri olmadığını kanıtlamak için yapılan girişimleri boşa çıkarmaya, bunlara karşın terörü, anarşiyi yoğunlaştırmaya gayret ediyorlar. Hükümet bu durumda yol ağzında bulunmakta. Ya faşizm sonuna kadar, her alanda geriletilecek, inine tıkılacak, ya da ileri gitmekten korkularak faşizme yenik düşülecek. Bu canalıcı dönemeci aşmanın yolu, halktan yana çözüm, toplumun demokratikleştirilmesidir. Faşist MHP ve Ülkü Ocakları'nın kapatılması, elebaşlarının yargılanması, bütün devlet kademelerinden faşistlerin atılması, faşist Musolini İtalya'sından kalma 141 ve 142. yasa maddelerinin kaldırılması bu doğrultudaki adımların önde gelenleridir. Can güvenliği okullarda sağlamak da bu yoldan geçiyor. Öğrenim özgürlüğü ortamı ancak kararlı bir anti-faşist politika ile sağlanabilir.

İkinci döneme geç girdik. Okullarda öncelikle can güvenliği sağlanması zorunluluğunu belirten hükümet, bunun için girişimlerde bulunulacağını duyurdu. Ama gereken kararlılıkla can güvenliği sorununu yaratan etkenlerin, polis-gerici okul yönetimi-faşist üçgeninin üzerine gidilmedi. Bunu 6 Mart'ta okullar açılırken İLD Genel Başkanı Ahmet Özbek özenle vurguluyordu.

İkinci dönemin başladığı ilk günde kararlı girişimde bulunduğu belirtilen Ankara Atatürk Lisesi öğrencileri kurşun yağmuruna tutuldular. Yurt çapında yaralananlar, ölenler oldu.

Tüm bunlar gösteriyor ki, ülkede, eğitim kurumlarında gerçekten can güvenliğini sağlamak ancak faşizmin örgütsel dayanaklarına canalıcı darbeler indirmekle, savaşımı alabildiğine yükseltmekle gerçekleşebilir. Bu doğrultuda temel ödev işçi-öğrenci-öğretmen-veli dayanışmasını kurmaktır. Faşist-gerici okul yönetimi-polis işbirliğini ortadan kaldıracak olan bu dayanışmadır. Örgütlü kitle direncini oluşturmaktır. Büyük ozanımız Nazım HİKMET'in dediği gibi:

DAHA GÜN O GÜN DEĞİL,
DERLENİP DÜRÜLMESİN BAYRAKLAR
DİNLEYİN, DUYDUĞUNUZ ÇAKALLARIN ULUMASIDIR
SAFLARI SIKLAŞTIRIN ÇOCUKLAR
BU KAVGA FAŞİZME KARŞI, BU KAVGA HÜRRİYET KAVGASIDIR.

ÖĞRENİM ÖZGÜRLÜĞ

16 MART'IN HESABI SORULACAK!

Yine kan aktı İstanbul'da, Beyazıt Meydanı'nda! Ölülerle doldu yerler! Yaralandı yüzlercesi!

16 Mart 1978 günü İstanbul Üniversitesi Merkez Binası'ndaki derslerinden çıkmakta olan yüzlerce öğrenciyi polis copla sürdü dışarıya. Bu sırada dışarıdan faşistler bomba yağdırdı, kurşun yağdırdı otomatik tüfeklerle. Bugüne kadar hükümetten değiştirilmesi istenen Merkez Bina'daki polis ekibi hala «görev başındaydı» ve olaya seyirci kaldı! Kafalar patladı bombalardan, tanınmayacak derecede delik deşik oldu genç vücutlar!

Ertesi gün 50 binin üzerinde ilerici omuz omuza verdi, yürüdü İstanbul'da! «Faşist katiller yakalansın, hesap sorulsun» diye, «MHP ve Ülkü Ocakları dağıtılsın» diye haykırdı bir kez daha onbinler. Yürüdü üniversiteliler, yürüdü liseliler, gözü yaşlı analar, babalar yürüdü... 50 bin yürüyüşçünün yarısından fazlasını liseli gençlik oluşturuyordu. Olayı protesto için İstanbul'daki liselerin büyük bir çoğunluğunda boykot kararı alındı. Plevne Lisesi, İstanbul Erkek Lisesi, Kabataş Lisesi, Alibeyköy Lisesi, Tuna Lisesi, Bahçelievler Lisesi, Şah Rıza Pehlevi Lisesi, Hasköy Lisesi, Mecidiyeköy Lisesi, Sağmalcılar Lisesi, Çağlayan Lisesi, Paşabahçe Lisesi, Şehremini Lisesi, Atatürk Lisesi, Fındıklı Lisesi, Alibeyköy Ticaret Lisesi, Sultanahmet Akşam Ticaret Lisesi ve Levent Ortaokulu öğrencileri derslere girmediler.

20 Mart 1978 Pazartesi günü DİSK'e bağlı işçiler durdurdular fabrikaların bacalarındaki dumanı, durdurdular çarkları.

Bir kez daha haykırıldı ki ülkede: «FAŞİZME GEÇİT YOK»

....
Bir ölü yatıyor
ders kitabı bir elinde
bir elinde başlamadan biten rüyası
bin dokuz yüz altmış yılı nisanında
İstanbul'da Beyazıt meydanında
Bir ölü yatıyor
vurdular
kurşun yarası
kızıl bir karanfil gibi açmış alnında
İstanbul'da Beyazıt meydanında.
Bir ölü yatacak
toprağa şıp şıp damlayacak kanı
silahlı milletim hürriyet türküleri ile gelip
zaptedene kadar
büyük meydanı.

NAZIM HİKMET

HAZIROLUN, 1 MAYIS'A GİDİYORUZ!

1 MAYIS NEDİR?

1 Mayıs, Amerika Birleşik Devletleri işçi sınıfının 1 Mayıs 1886 yılında «Günde 8 saat çalışma hakkını» elde edebilmek için giriştiği yiğit ve kararlı savaşımın anısını yansıtır.

1870'lerde ABD'li işçiler çalışma şartları bakımından çok güç durumdaydılar. Yeni yeni güçleniyorlardı. Çalışma ve yaşam koşullarının düzeltilmesi ve ücretlerinin artırılması yolunda giriştikleri savaşımın diğer noktası da; 15-16 saatlik günlük çalışma şartlarını 8 saate indirmek istiyorlardı. Daha insanca yaşamak için bütün sendikalar birleşti. 1 Mayıs 1886 günü Amerikan işçi sınıfının bilinçli ve örgütlü kesimi ülke çapında GENEL GREV ilan etti. Bu demokratik işçi gösterisinin bastırılması ve terörün sürdürülmesi için iş adamları binlerce dolar döktüler. Planlı bir çılgınlık uygulanıyordu. Polis, profesyonel katiller, grev kırıcıları, ajanlar birlik olmuş Chicago'da işçi avına çıkmışlardı. İşçi tulumu görmeleri yeterliydi. Yüzlerce işçi çoluğu çocuğu, ailesi ile birlikte yaralandı, öldürüldü. İşçi önderleri tutuklandı, Parsons, Fischer, Engel, Spies gibi işçi önderleri asılarak öldürüldüler.

Bir buçuk yıl süren savaşım, 1 Mayıs 1886 gösterilerini Amerika'nın sınırları dışına taşırmış, tüm dünyaya mal etmişti. Bütün ülkelerin işçileri, emekçileri 8 saatlik işgünü için başlatılan bu haklı greve sahip çıkarken, tekelci burjuvazinin katliamını nefretle, öldürülen işçi önderlerini saygıyla anıyordu.

14-21 Temmuz 1889 yılında Paris'te yapılan bir uluslararası kongre 1 Mayıs gününün dünya işçilerinin birlik-dayanışma-savaşım günü olmasına karar verdi.

O yıldan beri her yılın 1 Mayıs'ı tüm dünya işçileri tarafından büyük bir coşku ve heyecanla kutlanagelmiştir. Bu gün, işçi sınıfının olduğu kadar, onun yandaşlarının da bir günü olmuştur.

TÜRKİYE'DE 1 MAYIS

Türkiye işçi sınıfı da 1 Mayıs'ı 1900'lerden sonra sürekli olarak kutladı. 1922, 23, 24 yıllarında işçi sınıfı, Türkiye'nin çeşitli yerlerinde ve özellikle İstanbul'da 1 Mayıs'ı kitlesel anlamda kutlamaya başladı. O zaman da iktidar 1 Mayıs'ı engellemeye, hareketleri bastırmaya, önderlerini toplamaya, çıkarılan gazete ve dergileri kapatmaya başladı. Ve 1 Mayıs'ı «Bahar Bayramı» olarak benimsetmeye başladı. Gerçekleri gizlemeye çabaladı. Çok sonraları Türk-İş denen Konfederasyon 24 Temmuz'u işçi bayramı ilan ederek bu tarihi unutturmak istedi, halâ da o yoldadır.

Ne var ki Türkiye işçi sınıfının yıllar süren kahırlı savaşımı, yıllar sonra ilk meyvelerini vermeye başladı.

Ve 51 yıl sonra, 1976 yılında, Türkiye işçi sınıfı, sınıf sendikal örgütü DİSK'in öncülüğünde 1 Mayıs'ı tekrar en yığınsal şekilde kutladı. 1 Mayıs 1977'de daha da yığınsal olarak Taksim Alanı'nı dolduran işçi sınıfı ve onun yandaşları «Bu alan 1 Mayıs Alanı» diye haykırıyorlardı. Bu gösteride Türkiye ortaöğrenim gençliği, ilerici liseli gençler de ilk kez en yığınsal şekilde yerlerini aldılar. İşçi sınıfının, yığınların bu sarsılmaz savaşım bilinci ile iyice çileden çıkan MC, gerici-faşist egemen günler, ajanlarını, provakatörlerini 1 Mayıs'ı kutlayan yığınların üzerine saldılar. Bombalar yağdı, otomatik silahlar binlerce kurşun kustu. Çoluk-çocuk, genç-yaşlı demeden insanlar öldürüldü Bu katliamda Şah Rıza Pehlevi Lisesi öğrencisi Jale Yeşimi de toprağa düştü.

HAYDİ HAZIRLANIN!
1 MAYIS'A GİDİYORUZ!

Savaşım durdurulabildi mi? Hayır! Savaşım o günden bugüne daha da serpilip gelişti. Ve Türkiye işçi sınıfı ve onun yandaşları, bomba, panzer, kurşun yağmuru ile yıldırma çabalarına pabuç bırakmıyor. Bu demokratik kazanımı bırakmaya kimsenin niyeti yok! Sendikalar, demokratik kuruluşlar, daha yığınsal, daha güçlü bir 1 Mayıs 1978 için hazırlanıyorlar. İşçi sınıfının yolundan yürüyen ve onun ateşli bir yandaşı olan ilerici liseliler de hazırlanıyor 1 Mayıs'a!

Liseli arkadaşlar! Haydi, hazırlanın 1 Mayıs'a gidiyoruz!

liseli gençlik

ALİ RIZA BİNBOĞA İLE KONUŞTU

ALİ RIZA BİNBOĞA:

"ÜRETİME YÖNELİK BİR EĞİTİM SİSTEMİNE İHTİYAÇ VAR"

LİSELİ GENÇLİK — Sayın Ali Rıza Binboğa müzik konusundaki yaklaşımınız nedir?

Şimdi biz müzikte yeni bir olayın peşindeyiz. Bu alanda yeni bir müzik akımının öncülüğünü yapıyoruz. Müzikte her türlü konu işlenebilir. Yalnız, toplumdan bir parçayı mutlaka içermeli ve o yalnızca kişinin kendine özgü olan sorunlarına değil, toplumla bütünleşen ve toplumun sorunlarını içeren bir müzik olmalıdır.

LİSELİ GENÇLİK — Sayın Binboğa, biraz da okul yıllarınızı, öğrencilik dönemlerinizi anımsayarak, bugün ülkemizdeki eğitim sistemi konusundaki görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

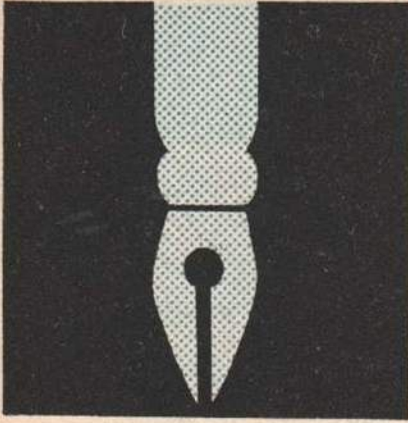
Şimdi bu çok önemli bir sorundur. Bir ülkenin geri bırakılmasını isteyen güçler, bunu üç türlü gerçekleştirmek isterler. Önce o ülkenin ekonomik bağımsızlığını ortadan kaldıracak şekilde kendilerine bağlarlar. O ekonomik bağımsızlığını yitiren ülkede bu kez eğitim açısından, kendilerine bağımlı beyinler oluştururlar ve o eğitim, ekonomik bağımlılığı sürdürecek şekilde ele alınır. Türkiye'deki eğitim sistemi, ezberci, üretimden kopuk, düşünmeyi, tartışmayı getirmeyen bir eğitim düzenidir. Bu eğitim düzeninde yetişen kişilerin ülkenin üretimine katkıda bulunmaları çok güçtür. Üretime bir katkıda bulunamayacakları gibi, yaşamın mücadelesi içinde kendilerini başarıya götürecek birtakım şeylerden de yoksundurlar. Ezberci eğitim sistemi içinde kişi hep başkasının ağzıyla konuşur, hep başkasının düşüncesiyle vardır. Bir başkasının düşüncesiyle hareket eden kişi bunları yitirdiği gün toplum içerisinde zavallı biri haline gelir ve sürekli güdülür. Şimdi bizim eğitim düzenimizde oldukça önemli bir nokta olarak insanların güdülmesini gerektiren bir yöntem vardır. Siz bağımsız olarak düşünemediğiniz için, bir takım şeyleri kabul edeceksiniz, bazı kişilerin söylediklerini peşinen kabul edeceksiniz. Bu böyle olunca, ezberci eğitim sisteminin içinde daima düşünmeyi bilmeyen, körelmiş olarak yetişen beyinler ve bu derece zavallı kişiler oluşuyor. Bu orta, lise dönemlerinde, hatta ilk okul döneminden başlar. İlkokul alfabesinde kişiyi tamamen kapkaççılığa sürükleyen sloganlar vardır. Örneğin: «Uyu uyu, yat uyu», «Baba bal al-Baba yetiş sen de al», Anne yetiş sen de ye», yok «Baba bak ne güzel ayva», «Yetiş dede sen de ye». Dedesi yetişmezse ayvasız kalacak.

Oysa bugün tartışmaya yönelik, özgür düşünceye yönelik ve kişilerin eylem içerisinde, okudukları dersi mutlaka deneylerle ispatlayarak öğrenecekleri ve çözüm bulabilecekleri, üretime yönelik bir eğitim sistemine ihtiyaç vardır.

LİSELİ GENÇLİK — Sayın Ali Rıza Binboğa, liseli gençlere iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı?

Liseli gençliğin, ilerisi için insanı umutlandıran, ülkenin sorunlarına eğilmeleri ve bu arada okudukları ve içinde bulundukları eğitim düzeninin çarpıklığını görerek düşüncelerini ortaya atmaları elbetteki Türkiye'nin gelecekteki yerini almasında önemli işaretlerdir. Yalnız Türkiye'de son zamanlarda her türlü özgür düşünce saptırılmıştır. Çeşitli fraksiyonlar, kesinlikle ülkeye yararı olmayan düşünceler ve akımlar, bunların sonradan getirdiği tezler, demokratik anlayışı ortadan kaldırıcı ve karşı güçlerin ekmeğine yağ süren niteliktedir. Ben, liseli arkadaşların öğretmenleriyle konuşup tartışmalarını, ülkenin sorunlarından kopuk olmamalarını dilerim.

OKUYUCULARIMIZIN KALEMİNDEN...

SUÇ GENÇLERDE Mİ?

Ben Ortaklar Öğretmen Lisesi 4-B'de öğrenimini yapan 17 yaşında bir gencim.

Sizlere kendimden sözetmeyeceğim. Benim gibi (Ortaklar'daki) gençlerden sözetmek istiyorum. Bizim burası tarımsal bir bölge olduğundan (yerli halkın) hemen hemen her ailenin belirli bir ekim arazisi (zeytin, yemiş) vardır. Bu arazilerden üretilen ürünler bir aileyi ayakta tutacak kadar olmasına rağmen, ürettiklerinin karşılığını alamamaktadırlar. Yani gizli bir sömürü tipi var. Halk (üretici) bunu anlayamadığından rahat bir yaşam içerisinde olduğunu, kendilerinin büyük patronlar, tekelci sermaye gibi göklerde durduklarını sanıyorlar. Bunun yanında pasif kalan, ne yaptığını bilmeyen birçok gençbzir gün tarlasına gidip çalışıyor, ertesi gün ise kahve köşelerinde «Okey» (hatta kumar), bilardo (zevkten kendinden geçecek şekilde) gibi egemen güçlerin, burjuvazinin sergilemiş olduğu «eğlence yerleri» diye adlandırılan yerlerde koskoca günlerini harcıyorlar. Bir de (eğitimde önemli bir yeri olan) sinemaya gidiyorlar. Ama ne alıyorlar? İnsanlara sorunlarından uzak, onları sapık yönlere sürükleyen, macerayı özenilecek bir iş gibi gösterip o tarafa sürükleyen gangester, polisiye filmler gibi birçok filmler kişilere ne kazandırır? Bu gencecik beyinler kalıplaştırılarak robot adamlar olmakta, toplumun politik gelişimine ayak uyduramaz duruma gelirler. Sonunda, mevcut düzenin kabul etmediği kişiler olacak, şu veya bu nedenlerden ötürü ağzına kadar açık olan hapisaneleri dolduracaklardır. (Tabii ki hepsinin böyle olduğunu söylemiyorum.) Gerçekten suç, böylesi ne yaptığını bilmeyen gençlerde mi? Yoksa onları böylesi yollara sürükleyenlerde mi? Konu açıktır, ama kişilerin bu soruyu, kafalarını uğraştırıp doğru olan gerçeklerin neler olduğunu kendilerinin araştırmalarıyla düşmanının kim olduğunu anlamasına bırakıyorum.

Ve analarımızın, babalarımızın, dedelerimizin, kısacası halkın oylarıyla sandalyeye oturan yöneticilere sesleniyorum! Onlar, gençleri bu yozlaştırıcı yerlerden kurtarıp, kültürel ve sosyal alanlara doğru çekmek, sanata yöneltmek, üretime yönelik bir eğitim sistemiyle gençleri topluma kazandırmak yöntemlerini niye hâlâ yapmıyorlar. Bu körolası düzen, «Böyle gelmiş, böyle gider» burjuva sözüyle, halk uyutularak sürecek mi daha?

T. YALÇIN
Ortaklar Öğretmen Lisesi
öğrencisi/AYDIN

İŞÇİ GELİYOR

Haykırarak coşarak
Engelleri aşarak
Sosyalizme koşarak
İşçi geliyor işçi

Uğrunda şehit verdi
Kavgada bilinçlendi
Patronu yere serdi
İşçi geliyor işçi

Grevde haykırıyor
Kurtuluşa yürüyor
Faşizme hesap soruyor
İşçi geliyor işçi

Her kavgada en önde
Türküleri dilinde
Kırılmış zincirlerle
İşçi geliyor işçi

Selamladı halkını
Sökmez faşist baskını
Akrabası yakını
İşçi geliyor işçi

Gençlik işçinin yanında
Kavgasının her safında
Sosyalizmin yolunda
İşçi geliyor işçi

liseli gençlik KULÜBÜ

AYRINTILI AÇIKLAMA GELECEK SAYI!

GÜLÜP GEÇMEYELİM

MÜJDAT GEZEN

İÇERİĞİ AYNI İDİ

Ben büroda yokken Yaman kardeşim çıkan derginin ilk sayısını getirmiş ve karikatürist arkadaşım Savaş Dinçel'e, benim için küçük bir yakınmada bulunmuş. «Müjdat abi hem Özgür Toplum'a hem de bizim dergiye aynı yazıyı yazmış» diye. Sonra yazıyı satı satır Savaş'la karşılaştırmışlar ve içerik yönünden aynı olduğunu, buna karşın yazının «Liseli Gençlik» için yeniden kaleme alındığını görmüşler.

Şimdi ben bu konuda bir açıklama yapmak durumundayım. Yazımın konusu: Mizah'a, mizah mı demeli, gülmece mi demeli? idi. Bu olay Ankara'da, geçen yazıda sözünü ettiğim toplantıda tartışma konusu oldu. Benim dileğim de konuya kendimce bir açıklık getirmekti. Mesleğimle ilgili ve çok önemli gördüğüm bu konuda iki ilerici dergide birden aynı olayı işlemem, sanırım yalnış birşey değildir. Liseli genç okur arkadaşlarımın bu iki dergiyi birden izleyip benim yazımın iki yerde de çıkması konusunda Liseli Gençlik Dergisi yöneticilerini mektupla ve telefonla uyarmaları ayrıca sevinilecek birşey. Biz lise sıralarında iken birkaç sudan sanat dergisi (!) dışında yayın organı pek yoktu. Biz de -gerçekleri demek gerekirse- o sanat dergilerine şiirler yazardık sözümona...

Liseli Gençlik Dergisi'ni görünce şöyle bir gerilere gidip geldim. Hemen eski dergilerdeki şiirlerime, yazılarıma göz atmak için dolaplara saldırdım. «Ya bu dergi çok ileri, ya biz o zamanlar çok geriymişiz» diye düşündüm. Sonra baktım ikisi de değil. Gerçekte dergimiz oldukça iyi de, hatta biz de oldukça geriymişiz de, ama asıl doğru, içinde yaşadığımız çağın getirdikleri... Nasıl bir toplumuz? Dünya üzerindeki yerimiz ne? Neden o devirlerde böyle dergiler çıkmıyordu da, şimdi bu denli doğru, bu denli güzel, taptaze, dipdiri, heyecanlı 16 sayfa var elimde?... Yanıtı basit. Çünkü artık çağımızın genci de olaylara tül perde arkasından bakmıyor. Soruyor, araştırıyor, yazıyor, yazdırıyor ve nice profesyonel yayın organlarını kıskandıracak bir dergi çıkartıyor oryaya. Bu; Liseli Gençlik Dergisi'dir ve ve devrimci liseli gençliğin sesidir. İçeriği ile, mizanpajı ile, baskısı ile devrimci gençliğe yakışan bir dergi. Sürekli yazacağım burada, okuduğunuz sürece.

İnsan daktilonun başına oturdu mu aklına her geleni yazabilir. Ama ben genellikle en iyi bildiğimi yazmaktan yanayım. Benim en iyi bilmeyi istediğim konu MİZAH'tır. Kendimi bildim bileli bu böyle. Bu nedenle size mizahtan sözedeceğim... Mizah nasıl olmalı? Mizahın işlevi nedir? vb... Ve bir de liseli arkadaşlarıma bazı önerilerim olacak. Örneğin, «neden okulunuzda bir mizah yarışması yapmıyorsunuz?» gibi. -Böylece hafiften bir merak uyandırmış olduk gelecek sayı için.-

23 NİSAN İÇİN...

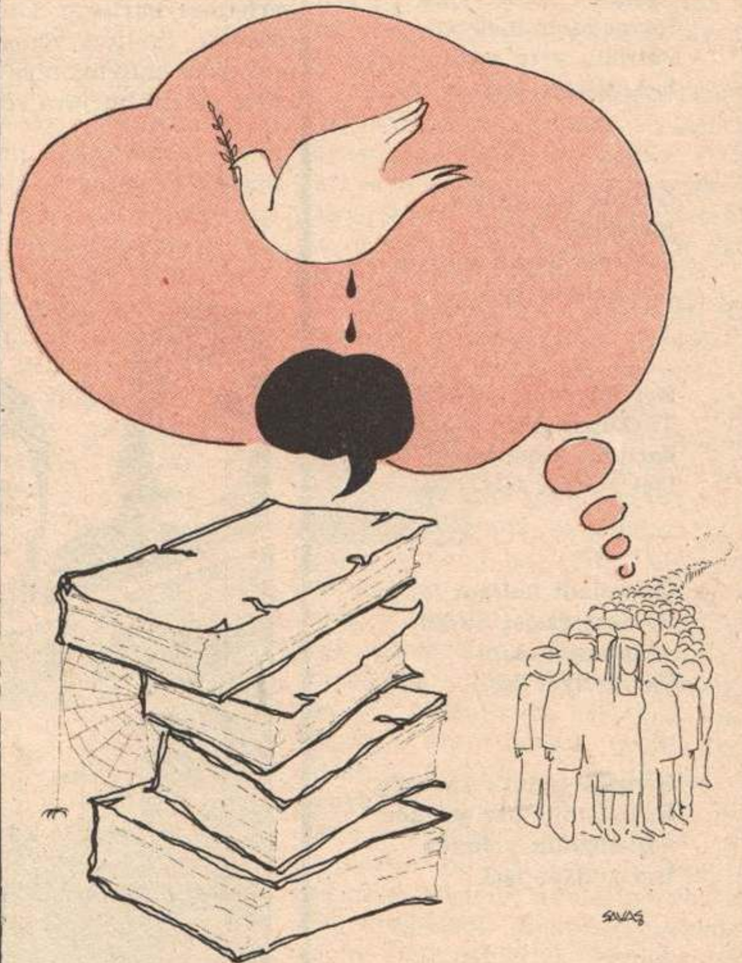

"DOĞUM"dan

Benim oğlan
  dünyaya geldiği zaman
çocuklar doğdu Anadolu'da.
mavi gözlü, kara gözlü, elâ göz-
  lü bebeklerdi.
Bitlendiler doğar doğmaz.
Kimbilir kaçı sağ kalır mucize
  kabilinden.
Benim oğlan
  benim yaşıma bastığı zaman,
ben bu dünyada olmayacağım,
ama harikulâde bir beşik olacak
  dünya,
siyah,
  beyaz,
    sarı
bütün çocukları
  sallıyan
mavi atlas döşekli bir beşik.

NAZIM HİKMET

SAVAŞ DİNÇEL

Dünyaya açılan penceremiz

OKUL VE ÜRETİM

Bu sayımızla birlikte, dünyanın çeşitli ülkelerindeki ortaöğrenimli gençlerin, eğitimin durumu ile ilgili yazılar yayınlamaya başlıyoruz. Bu yazıların ülkemizde öğrenci ve öğretmenlerin, eğitimin demokratikleştirilmesi yolunda verdikleri savaşıma yeni, geniş perspektifler getireceğine inanıyoruz. Bu konuda ilk olarak, çevirisini Belçika ilerici gençliğinin dergisi L'OFFENSIVE'den yaptığımız «Okul ve Üretim başlıklı yazıyı okuyucularımıza sunuyoruz.

SÜPRÜNTÜ

Mevcut durumu bir kelime özetleyebilir: Süprüntü. Anderlecht'te bir meslek lisesinde yapılan bir anket durumu en açık şekilde ortaya koyuyor. Anketin amacı okulun biçki-dikiş bölümünü bitiren gençlerin 1 yıl sonra ne yaptıklarını araştırmaktı. Sonuçta: Öğrencilerin iki tanesi bir moda evinde iş buldular. Bir tanesi ihtiyarlar için dinlenme evinde iş buldu. Yaşlılara hizmet ediyor. Dördüncü, bir evde hizmetçi olarak çalışıyor. Beşinci, çamaşır yıkayıcısı. Geri kalanlar işsiz olarak dolaşıyor.

ÖĞRETMENLERİ Mİ SUÇLAMAK LAZIM?

Öğretmenleri mi suçlamak lazım? Bu kolay bir çözüm. Çünkü öğretmenlerin büyük çoğunluku aşırı kalabalık sınıflarda çalışmak zorunda kalıyorlar. 30, bazen 35 kişilik olan bu sınıflarda verimli olacak bir ders vermek olanaksızdır. Veya öğretmenlerin sınıfın dörtte üçünü boşlaması lazım.

OKULU ÜRETİME AÇMAK

Bugün ülkemizde ve bütün kapitalist ülkelerde okul, genel olarak iş dünyasıyla, üretimin gerçekleriyle ilişkinin olmadığı yer olarak tanımlanabilir. Genç fabrikaya girdiği zaman, genellikle fabrikanın bütününü, katılmaya çağırılacağı sendikal savaşımın neden ve nasıl olduğunu bilmez.

Bir taraftan işçiler, diğer taraftan patronlar... Okulu tabii ki ekonomik gerçeklere uyarlamak gerekir. Fakat nasıl bir uyarlama ve kimin çıkarına?

Patronlar eğitimi kendi çabuk kâr etme, zenginliklerine zenginlik katma arzularına göre ayarlamak isteyeceklerdir. Direkt olarak verimli harcamaları yapmamaya ve bunları kollektiflik üzerine dayandırmamaya çabalayacaklardır. Diğer yandan ayrıcalıklarını devam ettirebilmek için kendi egemen ideolojilerini kafalara yerleştirmeye çalışacaklardır.

OKULU DEĞİŞTİRMEK, FAKAT AYNI ZAMANDA TOPLUMU DA DEĞİŞTİRMEK

Okulu değiştirmek, bütünsel, genel bir savaşımın sonucu olacaktır. Mesleki formasyonla üretim, okulla ekonomi arasındaki işbirliği, ancak demokratik bir ekonomi politikası ve bu politikanın denetimi ile gerçekleştirilebilir. Öğretmenlerin, öğrencilerin temel, özgül bir savaşım vermeleri gerekmektedir. Bu perspektifle, velilere ve öğrencilere, onları okulun görevleri konusunda ikna etmek üzere bir çalışma yürütmek dirimsel (hayati) önemdedir. Diğer önemli hedef, her düzeyde genel eğitimi kıymetlendirmektir. Genel eğitim (öğretim, formasyon) herkese daha geniş bir sosyal, kültürel temel eleştirisel mantığı kullanma yeteneği verir. Fakat okul öğrenciye belirli bir uzmanlık kazandırmalıdır. Bizim karşı çıktığımız, patronların organize ettikleri veya okullarda organize edilmesini istedikleri, sınırlı, dar formasyondur.

Okul hayata açılmalıdır, sosyal hayata açılmalıdır. Okul önemli bir ideolojik savaşım alanıdır, bu savaşımı sürdürmemek cinayet olur. Dolayısıyla okulu daha fazla işçi hareketi ile bağlamak gerekmektedir.

DÜNYA ÖGRENCİLERİYLE MEKTUPLAŞMAK İSTERMİSİNİZ?

Liseli arkadaşlar dünyanın çeşitli ülkelerindeki öğrenci dostlarımızla mektuplaşmak ister misiniz? İşte yayın organımız Liseli Gençlik sizlerin dünya öğrencileri ile tanışmanız, onlarla aranızda sıcak dostluk-dayanışma köprüleri oluşturmanız amacı ile çeşitli dillerden mektuplaşabileceğiniz adresler yayınlıyor.

Bayan Ingrid Strabelt, 88 Zittau, Hainstr. 5/a **DEMOKRATİK ALMANYA**
(Yaş: 18, Yazışma dili: İngilizce, Fransızca)

Bay Reemiteney Moleve M., Calle 67 A Esquine Aue 15, Edif, Azteca Apto. 5 B. Maracaibo, Zulia, **VENEZUELLA**
(Yaş: 16, Yazışma dili: İngilizce, Yazışma konuları: Toplumsal, ekonomi politik konular üzerine)

Bayan Martha Demlehver, 8399 Grüsbach, Ruternstr. 3, **FEDERAL ALMANYA**
(Yaş: 16, Yazışma Dili: İngilizce, Almanca)

Bay Luc Meeuw, Hendrik Deberghstraat 19,8980 Ossteluteren, **BELÇİKA**
(Yaş: 18, Yazışma dili: İngilizce)

Bayan Cherry Anne Elie, 8-9 First Street, Santa Rosa Gardens, Tumpuna Road, Arina **TRINIDAD**
(Yaş 18, Yazışma dili: İngilizce, Yazışma konuları: Müzik üzerine)

İSTANBUL PLEVNE LİSESİ ÖĞRENCİLERİ :

"BEDEN EĞİTİMİ DERSLERİ SAĞLIĞA YARARLI OLMALIDIR!"

Bundan böyle bu sayfada çeşitli okullarımızdaki spor çalışmalarının durumu ile ilgili konuşmalar yayınlayacağız. Bu konuda kendi okullarının spor sorunlarının bu sayfada yer almasını isteyen arkadaşlarımızın aşağıdaki konuşmanın biçim ve kapsamını gözönünde bulundurarak hazırlayacakları yazıları bekliyoruz.

●

LİSELİ GENÇLİK — Okulunuzdaki beden eğitimi dersleri, spor çalışmaları hakkında bize kısaca bilgi verir misiniz?

YANIT — Okulumuzda spor çalışmaları yok denecek kadar azdır. Yalnız futbol dalında çalışmalar yapılmaktadır. Fakat bunlar da yetersiz, baştan savma ve göstermelik olmaktadır. Bunun için liselerarası spor karşılaşmalarında başarılı olamamaktayız.

LİSELİ GENÇLİK — Beden eğitimi derslerinizin durumu nedir?

YANIT — Beden egitimi derslerinin haftada iki saate çıkarılması her ne kadar iyi ise de, derslerdeki araç-gereç yetersizliği, mesleki bilgisi sınırlı olan öğretmenler ve vakit doldurmak için yapılan, sözde «Beden Eğitimi» sayılan hareketler, beden eğitimi çalışmalarının düzeyini düşürmektedir.

LİSELİ GENÇLİK — Sizce beden eğitimi dersleri nasıl olmalıdır?

YANIT — Beden eğitimi derslerinin bilimsel bir içeriği olmalıdır. Beden eğitimi öğretmenleri bu alanda bilgili, yetenekli kişiler olması gereklidir. Çalışmalar gösterilerek anlatılmalı ve bunun için bilimsel kitaplar, film gösterileri, slayt gösterileri gibi çeşitli araçlar kullanıldıktan sonra uygulama çalışmalarına geçilmelidir. Araç-gereç ve en önemlisi sağlık çaısından beden eğitimi derslerinden sonra öğrencilerin duş yapabileceği yerler yapılmalıdır. Kısaca beden eğitimi dersleri sağlığa yararlı olmalıdır.

SPORUN İŞLEVİ VE BEDEN EĞİTİMİ DERSLERİNİN DURUMU

«... spor, genç kuşağa yalnız fiziksel değil, aynı zamanda estetik ve moral sağlayan, iradesini çelikleştiren ve ona kollektivist nitelikler kazandıran bir araçtır.» Spor genel olarak insana savaşımcı, dinamik bir yapı kazandırır. Spor yapan insan sağlıklı olduğu kadar, kazandığı gücü yaşamın çeşitli alanlarında uygulamaya koyar. Böylesi bir insan ise, gerici olmayan, yaşadığı toplumu ileriye götürecek bilince ulaşır.

İnsanı doğadaki tüm canlılardan ayıran, insanı insan yapan tek özellik, onun belirli bir amaca bilinçlice yönelik olarak doğayı değiştirmesidir. Bu üretimdir. Ve üretimin geliştirilmesinde de insanın fizik gücü ve becerisi gibi iki temel ögenin gelişimi doğrudan sporla ilgildr. Böylelikle sporun, üretimin temelinde yatan en önemli öge olduğu ortadadır.

Oysa, bugün ülkemizdeki egemen güçlerin ortaöğrenim gençliğine dayattıkları insanlık ve halk düşmanı, yaşamdan, yani üretimden kopuk, ezberci, ayrıcalıklı, eleyici, gerici eğitim sistemi «Beden Eğitimi» derslerinde de kendini göstermektedir. «... öğrenim ve eğitim ihtiyaçlarını sağlama Devletin başta gelen ödevlerinden» olduğu açık bir Anayasa hükmü olmasına rağmen, halkın genç kuşağı, ortaöğrenim gençliği bir yandan öğretmenden, bir yandan yeterli araç-gereçten yoksun olarak sadece not alma anlayışıyla sağlıklı olmaktan çok zararlı olan spor çalışmaları yapmaya zorlamaktadır. Yine okullarımızda ön bilimsel bilgiler verilmeden, yapılan konuşmalar da (hangi takımı tuttukları, o haftanın amaçları vb...) «seyir sporu» özendirilmektedir. Bugünkü eğitim politikasıyla kitle sporunun gereksinimi olan spor olanakları tamamen tıkanmıştır. Salonu olmayan okullarda spor salonları yapılmadan, öğrencilere yeterli araç-gereç sağlanmadan, üretimden kopuk, sadece not alma anlayışına dayalı gerici eğitim sistemi değişmeden, bilimsel, sağlıklı bir sporun yapılamayacağı açıktır. Bu sorunun da çözümü; bugünkü gerici eğitim sistemini ve onu doğuran koşulları değiştirip, üretime yönelik, halktan yana, ulusal demokratik eğitim sisteminin kurulacağı koşulların yaratılması savaşımında yatmaktadır.